

Amerika további országai, különleges területei – Kiegészítő anyag

Az USA északi szomszédja – Kanada

Kanada a világ második legnagyobb területű országa, lakóinak száma viszont csak nagyjából 38 millió fő. Az alacsony népsűrűség nem véletlen, hiszen az ország jelentős része az északi sarkkörön túl helyezkedik el. A népesség a déli területeken, különösen az atlanti partvidéken összpontosul, itt fekszik a főváros, Ottawa is (1. ábra). A közelében található Montreal és Toronto a fővárosnál nagyobb lélekszámú és gazdaságilag is jelentősebb városok. Az európai betelepülők is első körben ezt a térséget, a Szent Lőrinc-folyó környékét vették birtokba. Az angolok és a franciák egyaránt gyarmatosítani szerették volna az itteni területeket. Összecsapásukból az angolok kerültek ki győztesen, ennek ellenére Kanadának ma is két hivatalos nyelve van: az angol és a francia. A francia anyanyelvűek elsősorban az azonos nevű székhellyel rendelkező Québec tartományban élnek. Az őslakos inuitok és indiánok aránya alacsony, jogait és hagyományait azonban messzemenőig tiszteletben tartják. Kanada multikulturális állam. Lakosságát a világ minden tájáról érkező bevándorlók és azok leszármazottai alkotják. A magyar identitású kanadaiak száma több mint 300 000.

Kanada tíz tartományból és három területből áll. Államformáját tekintve alkotmányos monarchia, amelynek államfője a mindenkori brit uralkodó. A kanadai gazdaság alapja a természeti kincsek

Az Antillák szigetei

A Mexikói-öböl, a Karib (Antilla)-tenger és az Atlanti-óceán által közrefogott Antillák szigetcsoport északnyugati részén találjuk a nagyobb területű szigeteket (Nagy-Antillák), délkeletre pedig a kisebbeket (Kis-Antillák). A szigetcsoport legnagyobb tagja Kuba (3. ábra). A szigetország egyike a világ néhány szocialista berendezkedésű államának. A kellemes éghajlatú, különleges hangulatú sziget egykor a spanyolok gyarmata volt. Az ország meszsze földön híres terméke a kubai szivar.

1. ábra: Ottawa festői fekvésű parlamentje

2. ábra: A Banff Nemzeti Park a Sziklás-hegységben

szinte végtelen tárháza (2. ábra). A Kanadai-ösföldben számos fontos ásványkincs megtalálható. A jég munkája nyomán ráadásul ezek készletei a felszín közelébe kerültek, ezért vasércet, uránércet, platinát könnyebben lehet itt bányászni. A le nem pusztult üledékes kőzetek többek között kőolajat rejtnek. A több százezer tó miatt Kanada rendelkezik a világ egyik legnagyobb édesvízkészletével. A végtelen tajga alapozta meg az ország fa- és papíriparát. Az ipar gyorsan fejlődik a Vancouver központú nyugati partvidéken is, köszönhetően az élénk kanadai-ázsiai kereskedelemnek. Kanada nagyon szoros gazdasági kapcsolatban áll egyetlen szárazföldi szomszédjával, az Amerikai Egyesült Államokkal is.

3. ábra: Kubai utcakép

Jamaica a reggae zene és kultúra hazája (4. ábra). Jelentős a bauxitbányászata. Az USA és Kanada után a harmadik legnépesebb angol nyelvű amerikai ország. Lakói főleg afrikai rabszolgák leszármazottai. A térség második legnagyobb szigete Hispaniola, amit két ország, a Dominikai Köztársaság és Haiti, Amerika legszegényebb állama foglal el. A Kis-Antillák szigeteinek egy része egy vulkanikus szigetívhez tartozik. A szigetek közül sok nem önálló ország. Guadeloup például Franciaország tengerentúli megyéje, Aruba pedig Hollandia része. Puerto Rico az USA társult állama.

A Panama-csatorna

A Csendes- és az Atlanti-óceán közti összeköttetést megteremtő Panama-csatorna a közép-amerikai földhíd legkeskenyebb részén épült meg (5. ábra). A mesterséges vízi út így is kb. 80 km hosszúságú. Gazdasági jelentősége óriási: nagymértékben lerövidíti a nyugat- és kelet-amerikai partok közti vízi utat.

A Panama-csatorna megépítése a kor technikai színvonalához mérten igen komoly teljesítmény volt, és sok kihívással járt. A földhídon a hajók áthaladását zsilipekkel oldják meg. A csatorna végighajózása nem könnyű, nagy odafigyelést igényel.

A mesterséges vízi út építését a franciák kezdték el a Szezi-csatorna megvalósításánál szerzett tapasztalataikat felhasználva. A munkálatokat az amerikaiak fejezték be 1914-ben, és megszerezték a csatorna használata feletti jogokat is.

Yellowstone Nemzeti Park

A Yellowstone Nemzeti Park a világ első nemzeti parkja volt. Az Amerikai Egyesült Államok északnyugati részén, a Sziklás-hegységben hozták létre 1872-ben. A nemzeti park bővelkedik különleges természeti látványosságokban. A területén egykor hatalmas vulkánkitörés történt. A vulkanikus aktivitást számtalan vulkáni utóműködési forma jelzi. A park területén csaknem 500 gejzír (szökőhévforrás) található. Közülük az Old Faithful (Öreg hűség) a leghíresebb, amely megbízható pontossággal újra és újra kitör. A nemzeti park növény- és állatvilága is nagyon gazdag. Többek között grizzlyk, jávorszarvasok, bölények és farkasok élnek itt.

4. ábra: Jamaicai tengerpart

5. ábra: Hajó a Panama-csatorna zsilipjében

A Panama-csatorna csak 1999-től áll Panama állam tulajdonában. Az ország jelentős bevételhez jut a használati díjakból. Az építkezés körüli pénzügyi visszaélésekből származik a megvesztegetést, sikkasztást jelentő panamázás fogalma.

6. ábra: A Yellowstone Nemzeti Park

